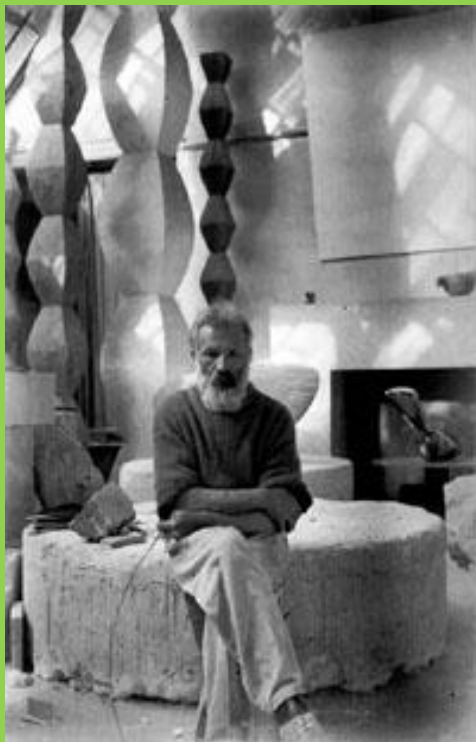

Constantin Brancusi

Sensibilitatea artistica a secolului al XX-lea s-a intrupat in structuri atat de diverse, incat sistematizarea, de-a lungul unor trasee clare, a istoriei culturale din aceasta epoca a devenit extrem de anevoioasa. Multimea manifestarilor si programelor, declaratiile (foarte adesea exclusiviste, reveland ceea ce separa curentele si miscarile artistice, si foarte rar ceea ce le unea) nu au limpezit peisajul artei moderne. Drumurile artei se intretaie in unghiuri neasteptate, se despart apoi brusc, alunecand spre orizonturi nestiute pana acum, sau se pierd pentru totdeauna in aceasta priveliste nedeslusita.

Intr-un climat al derutantelor restructurari ale fundamentelor (uneori ale conceptelor) artei, comentatorii culturii moderne au simtit nevoia unor repere statornice, in raport cu care sa fie, totusi, in stare sa reconstituie configuratia generala a epocii. Asa se face ca, intr-o lume a febrilelor modificari ale conturilor, referirile la creatia unor personalitati ce domina autoritar miscarea de idei a secolului sunt mai frecvente. Ele sunt necesarele momente de sinteza intr-un univers al necontenitelor contradictii.

Brancusi e, neindoielnic, un asemenea moment al constiintei artei moderne, care concentreaza sensurile unei intregi ere a evolutiei spiritului creator. Studiile referitoare la opera lui impartasesc, fara exceptie, o concluzie formulata in termeni lipsiti de echivoc: arta brancusiana constituie una din sursele ideilor esentiale pe care se cladeste civilizatia vizuala a secolului al XX-lea.

(Dan Grigorescu, 1980)